

сан језиком усхићеног гимназисте, који вади изводе и цитира, као Свето писмо, изјаве различитих пришипетљи, који су емигрирали из Русије 70-их година и сада здружено пате од носталгије за совјетким сленгом. Уосталом, то за њих и није сленг него језик, јер за други једноставно и не знају.

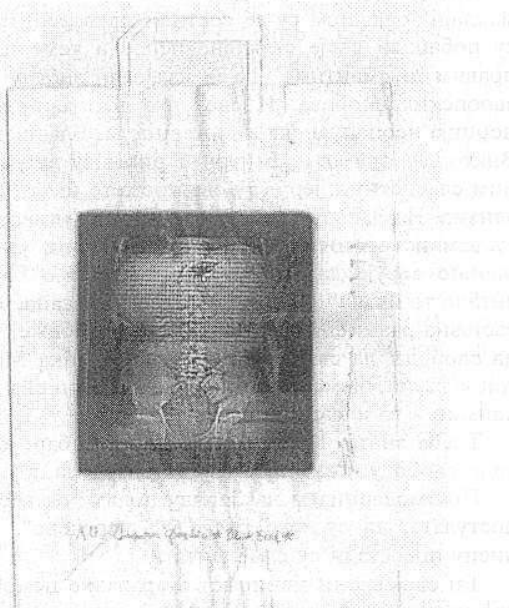
У Русији се, нажалост, очувао провинцијски комплекс мање вредности, када се све што долази "отуда" прима као откровење. А у ствари, отуда, по правилу, говори наша далека прошлост. У Паризу, у средини руске емиграције, често се чује фраза: "Донео сам Русију са собом." Али, са Русијом, као и са Назаретом, никад се не зна. И онда се фекализам Сорокина и јудофобство Галковског награђују разним књижевним наградама. Мада блистави стилиста Сорокин заиста влада свим језичким регистрима совјетске књижевности, мизантропски пасажиста Галковског су ближе бледој копији В. Розанова него бледој ватри Набокова.

Постмодернизам полази од постулата да истине нема, постоји само језик описа. Није битно да ли читате "Мајн Кампф" или "Библију". Најважније је - не напуштати ауторску "парадигму". Добро и зло не постоје, постоји само текст. Хитлера треба посматрати само очима Хитлера, ни у ком случају очима Христа. Сви ти постулати лингвистичке филозофије, пласирани пре рата, скршили су се о реалност другог светског рата. Стубови лингвистичке филозофије, Карнап и Витгенштајн, открили су да не само људи говоре језиком, него да и језик говори преко људи. То је значајно запажање. Књига Стаљина "Питања лењинизма" до данас управља мислима, осећањима и говором милиона људи, мада је од ондашњег комунизма остао само демагошки језик.

Руски постмодернизам, на жалост, не схватају да нису они ти који говоре језиком совдепије, него се језик совдепије изражава помоћу њих.

"Новые Известия", 28.11.1998.

* Ник.Ник. Миклухо-Маклај (1846 - 1888), руски етнограф. Проучавао је, поред осталог, папуанско становништво Нове Гвинеје. Употребљено као заједничка именица значи "авантуриста", "истраживач", са великом дозом преданости и фанатизма. Узгред буди речено, дугогодишње проучавање канибалистичких племена у овом случају крунисано је трагично: истраживач Миклухо-Маклај постао је жртва својих домаћина-канибала. (прим. прев.)

драган живанчевић

СТРАХ ОД МАЛИХ СТВАРИ

Страх од далекометних шоферских позива који одјекују кроз ноћ: "Микола! Микола!" Ја знам да нисам Микола. Али бих да се појавим пред њима у својству Миколе. У тим тренуцима се осећам као прави правцати Микола.

Страх да поново доспем у први разред, страх да ћу покидати школске патике, страх да ћу замрљати диктат и страх да ћу под теретом преузмућеног руског детињства одбрусити учитељици и гурнути вршњакињу Червјакову на под. Червјакова је дуго плакала. Мама Червјакове је затим дошла у школу и хтела да ме туче.

Страх када звони телефон.

Страх када не звони.

Страх од остајања у шуми, сам, у мркој ноћи - а до најближег насеља јебено много километара. То је нормалан страх. Њега се не треба стидети.

Страх од слатка од вишања. Са све коштицама!

Страх од женске оне ствари. Ја знам све о њој, и она зна много о мени, али сваки пут се бојим, као први пут.

Страх од мушке оне ствари и мушких пазуха. Они знојави и длакави.

Страх пред банкарима. Они су - богати људи. и паметни. То је опет - сасвим природан страх. Немогуће је не бојати се богатих паметних људи.

Страх од новинара. Они су људи сиромашни. И глупи. Отуда окрутни. А сиромашних глупих окрутних људи такође је немогуће не бојати се.

Страх од глумаца. Глумци умеју да мрдају ушима. Респективно - страх од мрдања ушију.

Страх од комада Ујка Вања. Јер ће тај комад да изводе глумци који знају да мрдају ушима! А то је јако страшно - глумачке уши које се мрдају.

Страх од првог воза метроа.

Страх од деце. Деца бивају веома окрутна: као новинари.

Страх од људождера. Поред људождера намах ти се прохте да и сам постанеш људождер. То делује страх на куб. Људождера би да поједеш више него ма кога другог. Јер за људождера ти нико неће судити. За људождера, ако га поједеш, чак могу да ти кажу хвала.

Страх од акробара - они се премећу.

Страх од поморанджи - оне могу да буду киселе.

Страх од компјутера. Он вибрира.

Страх од руских писаца. Руски писци доносе људима све саме несреће. Кад сретнеш руског писца на улици, или га видиш на екрану телевизора или у новинама - то је лош знак. Руског писца је страшно чак и чути преко радија! Може да ти поквари дан. Можда и годину. Може и цео живот да ти поквари.

Страх од руске идеје. То је адекватно страху од нилског коња. Руска идеја је исто тако трапава.

Страх од вампира. Не сме се пити људска крв. Али ти се пије. А крв вампира може! Јер вампир у исти мах и јесте и није човек! За вампира, као и за људождера, још ће и хвала да ти кажу! Али се и сам можеш претворити у вампира. То и јесте оно страшно.

Страх од Москве. Москва је - престоница Русије. Москва је недавно напунила 850 година. Москва има

доста дугачку и досадну историју. Она крије не једну тајну и загонетку. Неке од њих су и више него страшне. Иначе, Москва је град сасвим симпатичан и пријатан. Само веома скуп и лети је у њему неиздржљиво вруће. И мало је клозета. И таксисти су неотесани. А у задње време је на улицама Москве много лудака. Они прегласно разговарају сами са собом.

Страх од говедине у вакуумском паковању. Страх од говедине и без вакуумског паковања.

Страх о вернисажа. Сликари су непредвидљиви људи.

Страх од црвеног кавијара. А црни кавијар не изазива никакав страх.

Страх без разлога.

Страх од опримиста.

Страх од сексуалних манијака. Јер где је сексуални манијак ту може бити белаја.

Сексуални манијак може да ти науди. И њему се може, руку на срце, наудити. Али за то би требало и сам да будеш као сексуални манијак.

Страх да се руска реч никада више неће пробудити.

Страх да ће се пробудити.

Страх да су у Русији исти такви тиквани какви су били и пре. Страх да то није страх него истина.

Страх од истине.

Страх од војне параде.

Страх од бесног пса. Бесан пас може да пренесе беснило. Бесан пас је стално спреман да гризе. Али и сам човек жели да угризе бесног пса. А тада се добија двоструко бесан пас! Отуда и страх - страх да ћеш ујести бесног пса.

Страх од кулова. Кулови имају дебеле образе. Скоро да пожелиш такве. Али неће бити. Уосталом, то није страх. То је завист.

Страх од авиона. Авиони се сурвавају.

Страх од воајера. Воајери вире. Ја не волим да вирим. Али кришом бих посматрао воајера. Страх да бих, кришом посматрајући воајера, и сам постепено постао исти као он.

Страх од нишањења. Нека то боље уради неко други! А ионако ће то неко други и да уради.

Страх од голубијег измета.

Страх од Пушкина. Страх од Достојевског. Страх од Љермонтова. Страх од Њорсокака. Страх од презерватива. То је све један исти велики страх. То се он дели на више ситнијих страхова.

Страх од мршавих продуховљених девојака. Страх од дебелих продуховљених девојака. Уопште страх од продуховљених људи - свакакви и најразличитијих, а не само девојака.

Страх од незакопчаног шлица.

Страх од недосољене хране.

Страх од пресољене хране.

Страх од повратка комуниста. Али ако се комунисти врате, страха више неће бити! Онда смо најбали.

Страх од ружног времена. Када је ружно време не иде ми се од куће. Када је ружно време у мени расте страх од повратка комуниста. Расте, када је време ружно, и страх од авиона.

Страх од лепог времена. Када је време лепо нешто ме вуче да уједем бесног пса и да кришом посматрам воајера. Страх да на правди бога добијем од неког по пичци.

Страх да ћу на правди бога ја дати неком по пичци.

Страх од воде. Од воде се може отровати. У води се може удавити. Вода одражава страх од Достојевског.

Страх од неба. Са неба падају авиони.

Страх од камењарки. Без њих се не може. Али ни с њима се не може без презерватива. А страх од презерватива је већи него страх од камењарки.

Страх од аутомобила. У аутомобилима се возе богати паметни банкарски. У аутомобилима банкарски воде разго-

воре преко мобилних телефона. Затим искључују мобилне телефоне и читају Достојевског. На крају пута банкар већ хоће да напише књигу. Као Достојевски. Ето зашто се бојим аутомобила: у аутомобилу може да се вози банкар који није никакав банкар него типичан Достојевски. И шофер му је Достојевски. И горила. И банка му је "Достојевска". И ауто му је достојевски. Све је код њега достојевско, само се наизглед ради о банкарку.

И опет страх од воде. Вода бива врела. Врела вода може да опари не само кожу, него и оно што је под кожом - нерве и крв. Нерви и крв се потом дуго хладе.

Страх од сумрака. У сумрак банкарски читају Достојевског.

Страх од ноћи. Ноћу могу у сан да вам дођу комунисти. Ноћу може да вас пресретне вампир. Страх да ћете ујести вампира. А шта ако вам се допадне? Онда ћете почети да уједате све без разлике. За вампира вас неће казнити. Вампир, крвопија курвинска, сам је крив што су га ујели! Али за све без разлике ћете бити кажњени. Али, ако вам се допало да уједате, то нема никакве везе. Нећете више очекивати ноћ да би вам комунисти дошли у сан, него да бисте уједали, уједали. Само уједали.

Страх од дана. Дању се може лако побркати банкар с вампиром. Дању банкар и вампир изгледају отприлике исто.

Страх од Кремља. Тамо се стално дешава некаква пиздарија.

Страх од женских пазуха. Тако су нежне и платке! Њих, као и вампира, човек пожели да загриве; то је оно страшно.

Страх од дражице. Пред дражицом се осећаш као да јој нешто дугујеш.

Страх од Русије. Пред Русијом се, као и пред дражицом, такође осећаш као да јој нешто дугујеш.

Страх од оргазма. Оргазам, ако једанпут дође, остаће ту заувек. Оргазам има снажне канджасте прсте. Оргазам те шћипа и не пушта. Можеш да постанеш талац оргазма.

Страх од кафе. Управо су захваљујући кафи комунисти, банкарски и вампири постали оно што су постали. Попијеш кафу и - намах се претвориш у комунисту! Или банкарка - и онда мораш да читаш Достојевског. Или вампира - и онда треба да уједаш све без разлике.

Страх од супе с фабричким резанцима. Зашто је то страшно - курац ће га знати, али је страшно!

Страх од онанисања. Онанисање, као живо блато, може да те усиса у себе.

Страх од трећег светског рата. Биће то рат банкарка с вампирима.

Предност је на страни банкарка али ни вампири нису без шанси.

Страх од веселих ушатих кунића. Нисам неки јebene зоофил, али зар се може мирно проћи поред веселог ушатог кунића?

Страх од спортски грађених младића. Нисам хомосексуалац али могу да се занесем.

Страх од малих девојчица. Имају живахне ноге и тужна леђа. Гледао бих их сатима. Нисам педофил, али је страшно што бих то могао бити.

Страх од наркотика, мада то већ не бих могао. У курац с њима, с наркотицима!

Страх од штуцања. Кад почнеш да штуцаш, само ћеш то и радити, баш као и у случају уједања што само уједаш.

Страх од браде.

И опет страх од оне ствари.

И још једанпут страх од оне ствари. Од ње се можеш уплашити на дуже време. Ње се можеш бескрајно бојати. Онолико колико си жив - толико се и бојиш.

Страх од офиса.

Страх од ТВ емисије "Новости из културе".

И по ко зна који пут страх од оне ствари, воде, банкарка, вампира, комуниста, авиона и Достојевског.